

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2018/289,**26. veebruar 2018,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise finantsaruandlusstandardiga (IFRS) 2 „Aktsiapõhine makse“****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 1126/2008 ⁽²⁾ on vastu võetud teatavad 15. oktoobri 2008. aasta seisuga kehtinud rahvusvahelised standardid ja tõlgendused.
- (2) 20. juunil 2016 avaldas Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi (IFRS) 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatused. Muudatustega soovitakse selgitada, kuidas äriühingud peaksid standardit kohaldama teatavatel konkreetsetel juhtudel.
- (3) Konsultatsioonides Euroopa finantsaruandluse nõuanderühmaga (EFRAG) jõudis komisjon järeldusele, et IFRS 2 muudatused vastavad määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 3 lõikes 2 esitatud vastuvõtukriteeriumidele.
- (4) Määrust (EÜ) nr 1126/2008 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (5) IASB määras IFRS 2 muudatuste jõustumise kuupäevaks 1. jaanuari 2018.
- (6) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas raamatupidamise regulatiivkomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisas muudetakse IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Kõik äriühingud kohaldavad artiklis 1 osutatud muudatusi hiljemalt alates oma 1. jaanuaril 2018 või pärast seda algava esimese majandusaasta alguskuupäevast.

*Artikkel 3*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.⁽¹⁾ EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.⁽²⁾ Komisjoni 3. novembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1126/2008, millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002 (ELT L 320, 29.11.2008, lk 1).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. veebruar 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Aktsiapõhiste maksetehingute liigitamine ja mõõtmine**IFRS 2 muudatused****IFRS 2 Aktsiapõhine makse muudatused**

Paragrahve 19, 30–31, 33, 52 ja 63 muudetakse ning lisatakse paragrahvid 33A–33H, 59A–59B ja 63D. Paragrahvide 33A ja 33E ette lisatakse pealkirjad. Paragrahve 32 ja 34 ei muudeta, kuid need on esitatud selguse huvides.

OMANDI ÜLEANDMISE TINGIMUSTE KÄSITLEMINE

19. Omakapitaliinstrumenti võimaldamine võib olla tingimuslik lähtuvalt omandi üleandmise tingimuste täitmisest. Näiteks sõltub aktsiate või aktsiaoptsiooni võimaldamine töötajatele reeglina tingimusest, et (majandus)üksuse töötaja jääb määratud ajaks (majandus)üksusesse tööle. Võidakse kehtestada ka tegevustulemuse tingimused, nagu teatava kasumikasvu saavutamine või (majandus)üksuse aktsia hinna tõus teatavas ulatuses. Aktsiate ja aktsiaoptsiooni õiglase väärtuse hindamisel mõõtmiskuupäeval ei võeta turutingimuste kõrval arvesse omandi üleandmise tingimusi. Selle asemel võetakse muid omandi üleandmise tingimusi kui turutingimused arvesse tehingu summa hindamisse kaasatud omakapitaliinstrumentide arvu täpsustamiseks, et lõppkokkuvõttes võimaldatud omakapitaliinstrumenti eest saadud ning kajastatud kaupade ja teenuste kogus põhineks omakapitaliinstrumentide kogusel, mille omand üle anti. Seega, kumulatiivsel baasil ei kajastata ühtki saadud kaupade või teenuste summat, kui võimaldatud omakapitaliinstrumenti üleandmine ebaõnnestub muu *omandi üleandmise tingimuse* kui turutingimus mittetäitmise tõttu, näiteks kui vastaspool ei suuda teenust määratud tähtjaks osutada või kui tegevustulemuse tingimust ei suudeta täita, pidades silmas paragrahvi 21 nõudeid.

...

RAHAS ARVELDATAV AKTSIAPÕHINE MAKSETEHING

30. **Rahas arveldatava aktsiapõhise maksetehingu puhul mõõdab (majandus)üksus saadud kaupu või teenuseid ja sellega kaasnevat kohustist kohustiste õiglases väärtuses, pidades silmas paragrahvide 31–33D nõudeid. Seni kuni kohustist ei ole arveldatud, hindab (majandus)üksus kohustise ümber õiglasele väärtusele iga aruandeperioodi lõpus ja arvelduskuupäeval, kajastades õiglase väärtuse muutust selle perioodi kasumis või kahjumis.**
31. Näiteks võib (majandus)üksus anda töötajatele aktsia hinna tõusust tulenevad õigused, mis on osa nende hüvitise paketist, mille kohaselt töötajad saavad õiguse rahaliseks kompensatsiooniks (omakapitaliinstrumenti asemel), mis põhineb (majandus)üksuse aktsia hinna suurenemisel kindlaks määratud ulatuses kindlaks määratud perioodil. Samuti võib (majandus)üksus anda oma töötajatele õiguse saada tulevasi rahalisi makseid, andes neile õiguse aktsiatele (kaasa arvatud aktsiad, mis emiteeritakse aktsiaoptsiooni realiseerimisel), mis on lunastatavad kas kohustuslikult (näiteks töölepingu lõppemisel) või töötaja valikul. Sellised kokkulepped on rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksetehingute näited. Aktsia hinna tõusust tulenevaid õigusi kasutatakse mõne paragrahvides 32–33D sätestatud nõude näitlikustamiseks; nende paragrahvide nõudeid kohaldatakse siiski kõigi rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksetehingute suhtes.
32. (Majandus)üksus kajastab saadud teenused ja kohustise teenuse eest tasuda hetkel, kui töötaja teenust osutab. Näiteks mõned aktsia hinna tõusust tulenevad õigused kuuluvad kohe töötajale ja seega ei ole tal tarvis lõpetada teenuse kindlaksmääratud perioodi, et saada õigust rahalisteks makseteks. Vastupidiste tõendite puudumisel järeldeb (majandus)üksus, et teenused, mida osutas töötaja vastutasuna aktsia hinna tõusust tulenevate õiguste eest, on kätte saadud. Seetõttu kajastab (majandus)üksus kohe saadud teenused ja kohustise maksta nende eest. Kui aktsia hinna tõusust tulenevaid õigusi ei anta üle enne kui töötaja on täitnud kindlaksmääratud perioodil teenuste osutamise nõuded, siis kajastab (majandus)üksus saadud teenused ja kohustise nende eest maksta siis, kui töötajad on selle perioodi jooksul teenuse osutamise lõpuni viinud.

33. Kohustist aktsia hinna tõusust tulenevale õigusele mõõdetakse nii esmakordselt kui edaspidiselt iga aruandeperioodi lõpus kuni arveldamiseni õiglasest väärtuses, rakendades optsiooni hindamise mudelit ning võttes arvesse tingimusi, mille juures aktsia hinna tõusust tulenevad õigused anti, ja ulatust, milleni on töötajad aruandeperioodi lõpu seisuga teenust osutanud, pidades silmas paragrahvide 33A–33D nõudeid. (Majandus) üksus võib rahas arveldatava aktsiapõhise makse võimaldamise tingimusi muuta. Juhised sellise rahas arveldatava aktsiapõhise maksetehingu muutmiseks, mis liigitatakse rahas arveldatavast ümber omakapitaliga arveldatavaks, on esitatud lisa B paragrahvides B44A–B44C.

OMANDI ÜLEANDMISE JA MITTEÜLEANDMISE TINGIMUSTE KÄSITLEMINE

- 33A Rahas arveldatav aktsiapõhine maksetehing võib sõltuda omandi üleandmise tingimuste täitmisest. Võidakse kehtestada ka tegevustulemuse tingimused, nagu teatava kasumikasvu saavutamine või (majandus)üksuse aktsia hinna tõus teatavas ulatuses. Rahas arveldatava aktsiapõhise makse õiglase väärtuse hindamisel mõõtmiskuupäeval ei võeta turutingimuste kõrval arvesse omandiõiguse üleandmise tingimusi. Selle asemel võetakse muid omandiõiguse üleandmise tingimusi kui turutingimused arvesse, muutes tehingust tuleneva kohustise summa mõõtmise kaasatud hüvede arvu.
- 33B Paragrahvi 33A nõuete kohaldamiseks kajastab (majandus)üksus omandiõiguse üleandmise perioodi jooksul saadud kaupade või teenuste koguse. See põhineb selliste hüvede arvu parimal kättesaadaval hinnangul, mille omandiõigus eeldatavalt üle antakse. (Majandus)üksus muudab vajaduse korral seda hinnangut, kui edaspidised andmed viitavad sellele, et selliste hüvede kogus, mille omandiõigus eeldatavalt üle antakse, erineb eelmistest hinnangutest. Omandiõiguse üleandmise kuupäeval muudab (majandus)üksus hinnangut, et viia see vastavusse selliste hüvede kogusega, mille omandiõigus lõppkokkuvõttes üle anti.
- 33C Võimaldatud rahas arveldatava aktsiapõhise makse õiglase väärtuse hindamisel ning õiglase väärtuse ümberhindamisel iga aruandeperioodi lõpus ja arvelduskuupäeval võetakse arvesse turutingimusi, nagu aktsia sihthind, millest omandiõiguse üleandmine (või kasutamine) sõltub, ning omandiõiguse mitteüleandmise tingimusi.
- 33D Paragrahvide 30–33C kohaldamise tulemusel võrdub kumulatiivne summa, mis rahas arveldatava aktsiapõhise makse eest saadud kaupade ja teenuste puhul kokkuvõttes kajastatakse, tasutud rahasummaga.

NETOARVELDUSE VÕIMALUSEGA AKTSIAPÕHISED MAKSETEHINGUD KOOS MAKSUDE KINNIPIDAMISE KOHUSTUSTEGA

- 33E Maksualased õigusnormid võivad kohustada (majandus)üksust pidama kinni teatava summa töötaja aktsiapõhise maksega seotud maksukohustuse jaoks ja kandma selle tavaliselt rahas töötaja eest üle maksuhaldurile. Selle kohustuse täitmiseks võivad aktsiapõhise makse kokkuleppe tingimused lubada (majandus)üksusel pidada kõigist omakapitaliinstrumentidest, mis emiteeritaks töötajale aktsiapõhise makse tegemisel (või omandiõiguse üleandmisel), kinni töötaja maksukohustuse rahalisele väärtusele vastava arvu omakapitaliinstrumente, või kohustada (majandus)üksust seda tegema (see tähendab, et aktsiapõhise makse kokkuleppega kaasneb netoarvelduse võimalus).
- 33F Erandina paragrahvi 34 nõuetest liigitatakse paragrahvis 33E kirjeldatud tehing tervikuna omakapitaliga arveldatavaks aktsiapõhiseks maksetehinguks, kui see oleks nii liigitatud netoarvelduse võimaluse puudumise korral.
- 33G (Majandus)üksus kohaldab käesoleva standardi paragrahvi 29 selliste aktsiate kinnipidamise arvestamiseks, mida kasutatakse maksuhaldurile makse tegemiseks seoses töötaja aktsiapõhise maksega seotud maksukohustusega. Seepärast arvestatakse tehtud makset kinnipeetud aktsiate puhul omakapitali vähendusena, välja arvatud juhul, kui makse on suurem kui kinnipeetud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtus netoarvelduse kuupäeval.

33H Paragrahvi 33F kohane erand ei kehti järgmistel juhtudel:

- a) netoarvelduse võimalusega aktsiapõhise makse kokkulepe, mille puhul ei ole (majandus)üksusel maksualaste õigusnormide kohaselt kohustust pidada kinni teatav summa töötaja aktsiapõhise maksega seotud maksukohustuse jaoks või
- b) (majandus)üksuse kinnipeetav mis tahes omakapitaliinstrument, mis ületab töötaja aktsiapõhise maksega seotud maksukohustust (see tähendab, et (majandus)üksus peab kinni aktsiaid summas, mis on suurem kui töötaja maksukohustuse rahaline väärtus). Sellised ülemäärased kinnipeetavad aktsiad kajastatakse rahas arveldatava aktsiapõhise maksena, kui asjaomane summa tasutakse töötajale rahas (või muude varadega).

34. Aktsiapõhistes maksetehingutes, mille kokkuleppe tingimused võimaldavad (majandus)üksusel või vastaspoolel otsustada, kas (majandus)üksus arveldab tehingu rahas (või teiste varadega) või emiteerides omakapitaliinstrumendi, arvestab (majandus)üksus seda tehingut või selle tehingu komponenti rahas arveldatava aktsiapõhise maksetehinguna sellisel juhul ja sellises ulatuses, milleni (majandus)üksusel ilmneb rahas või teistes varades arveldamise kohustis või omakapitaliga arveldatava aktsiapõhise maksetehinguna sellisel juhul ja sellises ulatuses, milles sellist kohustist ei ole ilmnenu.

AVALIKUSTATAV TEAVE

...

52. Kui käesoleva standardiga nõutud informatsiooni avalikustamise nõuetest ei piisa paragrahvides 44, 46 ja 50 esitatud põhimõtete täitmiseks, siis avalikustab (majandus)üksus täiendavalt vastava informatsiooni. Näiteks kui (majandus)üksus on kooskõlas paragrahviga 33F liigitanud mõne aktsiapõhise maksetehingu omakapitaliga arveldatavaks, avalikustab ta hinnangu summa kohta, mille ta kannab eeldatavasti üle maksuhaldurile töötaja maksukohustuse täitmiseks, juhul kui kasutajaid on vaja teavitada aktsiapõhise makse kokkuleppega seotud tulevaste rahavoogude mõjust.

ÜLEMINEKUSÄTTED

...

59A (Majandus)üksus kohaldab paragrahvide 30–31, 33–33H ja B44A–B44C muudatusi, nagu on nähtud ette allpool. Varasemate ajavahemike andmeid ei korrigeerita.

- a) Paragrahvide B44A–B44C muudatusi kohaldatakse ainult selliste muudatuste suhtes, mis tehakse päeval, mil (majandus)üksus muudatusi esimest korda kohaldab, või pärast seda.
- b) Paragrahvide 30–31 ja 33–33D muudatusi kohaldatakse selliste aktsiapõhiste maksetehingute suhtes, mille puhul ei ole päeval, mil (majandus)üksus muudatusi esimest korda kohaldab, omandiõigust üle antud, ning selliste aktsiapõhiste maksetehingute suhtes, mille võimaldamise kuupäev on päev, mil (majandus)üksus muudatusi esimest korda kohaldab, või pärast seda. Selliste aktsiapõhiste maksetehingute korral, mille puhul ei ole omandiõigust üle antud ja mis võimaldatakse enne kuupäeva, mil (majandus)üksus muudatusi esimest korda kohaldab, hindab (majandus)üksus kohustist kõnealusel kuupäeval uuesti ja kajastab uue hindamise mõju sellise aruandeperioodi jaotamata kasumi algsaldos (või omakapitali muus komponendis, nagu on asjakohane), mil muudatusi esimest korda kohaldatakse.
- c) Paragrahvide 33E–33H muudatusi ja paragrahvi 52 muudatust kohaldatakse selliste aktsiapõhiste maksetehingute suhtes, mille puhul ei ole päeval, mil (majandus)üksus muudatusi esimest korda kohaldab, omandiõigust üle antud (või on üle antud, aga kasutamata), ning selliste aktsiapõhiste maksetehingute suhtes, mille võimaldamise kuupäev on päev, mil (majandus)üksus muudatusi esimest korda kohaldab, või pärast seda. Selliste aktsiapõhiste maksetehingute (või nende komponentide) korral, mille puhul on omandiõigus üle andmata (või üle antud, aga kasutamata) ja mis olid varem liigitatud rahas arveldatavateks aktsiapõhisteks makseteks, kuid mis nüüd on kooskõlas muudatustega liigitatud omakapitaliga arveldatavateks, liigitab (majandus)üksus aktsiapõhiste makse kohustise bilansilise väärtuse ümber omakapitaliks kuupäeval, mil ta muudatusi esimest korda kohaldab.

59B Olenemata paragrahvi 59A nõuetest, võib (majandus)üksus kohaldada paragrahvi 63D nõudeid tagasiulatuvalt, võttes arvesse käesoleva standardi paragrahvides 53–59 esitatud üleminekusätteid ja järgides IAS 8 *Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead*, kuid seda ainult juhul, kui seda on võimalik teha hiljem saadud teavet arvestamata. Kui (majandus)üksus otsustab tagasiulatuva kohaldamise kasuks, peab ta seda tegema kõigi dokumendiga *Aktsiapõhiste maksetehingute liigitamine ja hindamine* (IFRS 2 muudatused) tehtud muudatuste puhul.

JÕUSTUMISKUUPÄEV

...

63. Aruandeaastatel, mis algavad 1. jaanuaril 2010 või hiljem, rakendab (majandus)üksus tagasiulatuvalt järgmisi muudatusi, mis tehti 2009. aasta juunis avaldatud dokumendis *Kontserni rahas arveldatavad aktsiapõhised maksetehingud*, võttes arvesse paragrahvides 53–59 esitatud üleminekusätteid ja järgides IAS 8 *Arvestusmeetodid, raamatupidamislike hinnangute muutused ja vead*:

a) ...

...

- 63D Juunis 2016 avaldatud dokumendiga *Aktsiapõhiste maksetehingute liigitamine ja hindamine* (IFRS 2 muudatused) muudeti paragrahve 19, 30–31, 33, 52 ja 63 ning lisati paragrahvid 33A–33H, 59A–59B, 63D ja B44A–B44C ja nende pealkirjad. (Majandus)üksus rakendab neid muudatusi 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes. Varasem rakendamine on lubatud. Kui (majandus)üksus rakendab muudatusi varasema perioodi suhtes, avalikustab ta selle asjaolu.

Lisasse B lisatakse paragrahvid B44A–B44C ja nende pealkiri.

Sellise aktsiapõhise maksetehingu muudatuse kajastamine, mis liigitatakse rahas arveldatavast ümber omakapitaliga arveldatavaks

- B44A Kui rahas arveldatava aktsiapõhise maksetehingu tingimusi muudetakse nii, et see muutub omakapitaliga arveldatavaks aktsiapõhiseks maksetehinguks, kajastatakse tehingut sellena muudatuse tegemise kuupäevast alates. Täpsemalt:
- a) omakapitaliga arveldatavat aktsiapõhist maksetehingut mõõdetakse muudatuse kuupäeval võimaldatud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse põhjal. Omakapitaliga arveldatavat aktsiapõhist maksetehingut kajastatakse omakapitalina muudatuse kuupäeval saadud kaupade ja teenuste ulatuses;
 - b) rahas arveldatava aktsiapõhise maksetehinguga seotud kohustise kajastamine muudatuse kuupäeva seisuga lõpetatakse sellel kuupäeval;
 - c) sellise kohustise, mille kajastamine on lõpetatud, bilansilise väärtuse ja muudatuse kuupäeval kajastatud omakapitali summa vaheline erinevus kajastatakse kohe kasumis või kahjumis.
- B44B Kui omandiõiguse üleandmise perioodi pikendatakse või lühendatakse muudatuse tulemusel, rakendatakse paragrahvi B44A nõudeid muudetud üleandmisperioodil. Paragrahvi B44A nõudeid kohaldatakse ka juhul, kui muudatus tehakse pärast omandiõiguse üleandmise perioodi.
- B44C Rahas arveldatava aktsiapõhise maksetehingu võib tühistada või arveldada (v.a omandiõiguse üleandmise tingimuste mittetäitmise korral tühistatud tehing). Kui omakapitaliinstrumentid on võimaldatud ja (majandus) üksus tuvastab omakapitaliinstrumentide võimaldamise kuupäeval rahas arveldatava aktsiapõhise makse asendamise omakapitaliinstrumentide andmisega, kohaldab ta paragrahve B44A ja B44B.
-